

Sosyal Bilgiler Dersi Ödevlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Bilgiler Dersi Ödevlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30578>

Özet

Sosyal Bilgiler Dersi Ödevlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin Sosyal Bilgiler dersi kapsam?nda verilen ödevlere yönelik genel tutumlar?n? ve e?ilimlerini ölçmek amacıyla 2012 y?l?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, 32 maddeden olu?makta ve 3'lü Likert tipi derecelendirme kullanmaktadır (1= kat?lm?yorum, 3= kat?l?yorum). Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in güçlü bir tek faktörlü yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir. Ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach's Alpha) .94, test tekrar test korelasyon katsay?s? ise .91 olarak tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler, Ödev Tutumu, Ö?renci Tutumu, Likert Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Erkan Dinç, Mehmet Keçe.

Amaç

Sosyal Bilgiler Dersi Ödevlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin bu ders ba?lam?nda verilen ev ödevlerine kar?? gösterdikleri duyu?sal ve bili?sel tepkileri standart bir formatta ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, ö?rencilerin ödevlere yönelik alg?lad?klar? de?eri, ilgiyi, motivasyonu ve zorluk düzeyini de?erlendirerek, e?itimcilerin ödev verme süreçlerini optimize etmesine yard?mc? olacak nicel veriler sa?lamak üzere tasarlanm??tır.

Ölçe?in geli?tirilmesindeki temel motivasyon, ödevlerin ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisini daha iyi anlamaktır. Ölçülen bu tutum düzeyleri, ö?rencilerin Sosyal Bilgiler dersine yönelik genel akademik adaptasyonlar? ve derse kat?lm isteklilikleri hakk?nda önemli ipuçlar? sunmaktadır.

Yap?

Bu ölçek, ö?rencilerin Sosyal Bilgiler dersi ödevlerine yönelik genel tutum yap?s?n? ölçen tek boyutlu bir yap?yı temsil etmektedir. Psikolojide tutum, bir objeye (bu durumda Sosyal Bilgiler ödevleri) kar?? geli?tirilen, de?erlendirici nitelikteki e?ilim veya duygu durumudur. Ölçek, bu tutumun yo?unlu?unu ve yönünü (olumlu veya olumsuz) belirlemeye odaklanm??tır.

Ölçek maddeleri, ö?rencilerin ödevlerin gereklili?i, faydas?, zorlu?u ve ödev yapmaktan duyduklar? memnuniyet gibi farklı yönlerini kapsayacak ?ekilde haz?rlanm??tır. Yap?lan faktör analizleri, 32 maddenin tamam?n?n tek bir temel yap? alt?nda topland??n?n do?rulam??tır, bu da ölçe?in yüksek derecede homojen bir yap?yı temsil etti?ini göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini tespit etmek amacıyla toplanan veriler üzerinde istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir. İlk olarak, ölçeğin faktör yapısını keşfetmek için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin maddelerinin tek bir baskın faktör altında toplandığını ve dolayısıyla tek boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Ayrıca, her bir maddenin ölçeğin bütününe katkısını ve ayrırt edicilik gücünü belirlemek için madde analizleri yapılmıştır. Bu analizler, maddelerin ölçülmek istenen yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin yapısal geçerliğinin güçlü olduğunu teyit etmiştir. Ölçeğin tek faktörlü yapısı, ölçülen yapının netliğini ve geçerliğini desteklemektedir.

Güvenilirlik

Sosyal Bilgiler Dersi Ödevlerine İlişkin Tutum Ölçeği'nin güvenilirliği, iç tutarlılık ve zamana karşı kararlılık olmak üzere iki temel yöntemle değerlendirilmiştir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı olarak hesaplanan Cronbach's Alpha değeri .94 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin maddeleri arasındaki tutarlılığın mükemmel düzeyde olduğunu ve ölçümün hatasızlık düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin zamana karşı kararlılığını belirlemek için uygulanan test tekrar test yöntemi sonucunda elde edilen korelasyon katsayısı (r) ise .91'dir. Bu yüksek korelasyon değeri, aynı öğrencilerin farklı zamanlarda ölçekten benzer puanlar aldığını, dolayısıyla ölçüm sonuçlarının zaman içinde oldukça kararlı ve güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını, hem keşfedici (AFA) hem de doğrulayıcı (DFA) analizlerle detaylıca incelenmiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi, ölçeğin yapısını tek bir faktörden oluştuğunu göstermiştir. Bu, tüm maddelerin Sosyal Bilgiler ödevlerine yönelik genel tutumu ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Yapının doğruluğunu kesinleştirmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, tek faktörlü modelin yapısal eşitlik modellemesi kriterlerine göre veri ile mükemmel bir uyum sergilediğini doğrulamıştır. Bu kapsamlı faktör analizi süreci, ölçeğin kuramsal yapısını ampirik verilerle desteklediğini ve Sosyal Bilgiler dersi ödevlerine ilişkin tutumları ölçmek için geçerli ve uygun bir araç olduğunu kesinleştirmiştir.

Ölçme Aracı

Test Type: Geliştirme (Tutum Ölçeği)

Format: 32 maddeden olu?an, 3'lü Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler

Age Group: Belirtilmemi? (Sosyal Bilgiler dersi ba?lam?nda genellikle ortaokul ö?rencileri).

Population Details: Ölçek, Sosyal Bilgiler dersi alan ö?rencilerin tutumlar?n? ölçmek üzere geli?tirilmemi?tir.

Test Methodology: Ölçek, 3'lü Likert format?nda (1= **kat?lm?yorum** - 3= **kat?l?yorum**) öz bildirim yoluyla uygulan?r. Yüksek puanlar, Sosyal Bilgiler ödevlerine kar?? daha olumlu bir tutumu i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler E?itimi, Tutum Ölçe?i, Cronbach's Alpha, Tek Faktör, Ödev Motivasyonu, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi Yok

Affiliation Email addresses: Bilgi Yok

Correspondence Address: Bilgi Yok

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için genellikle izin gerekmektedir; bu nedenle sorumlu yazar Erkan Dinç ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Test Y?I?: Ölçek geli?tirme çal??mas? 2012 y?!?nda yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

Dinç, E. ve Keçe, M. (2012). Ö?rencilerin sosyal bilgiler dersi ödevlerine yönelik tutumlar?n?n ölçülmesi: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?. Sosyal Bilgiler E?itimi Ara?t?rmalar? Dergisi, 3(1), 15-34.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [ogrencilerin-sosyal-bilgiler-dersi-odevlerine-](#)

[yonelik-tutumlarinin-olculmesi-bir-olcek-gelistirme.pdf](#).

Sosyal Bilgiler Dersi Ödevlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 32 maddesi kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ve puanlama yönergelerine Dinç ve Keçe (2012) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makale ve ilgili PDF dosyas?ndan ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM